

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.11.23.
COM(2011) 819 végleges

2011/0385 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek
által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének
megerősítéséről**

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (6) bekezdésével összefüggésben értelmezett 136. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A világot három éve sújtó, példa nélküli átfogó válság súlyos károkat okozott a gazdasági növekedés és a pénzügyi stabilitás terén, továbbá erősen rontotta a tagállamok pozícióját az államháztartási hiány és az államadósság tekintetében, aminek következtében a tagállamok egy része kénytelen volt az uniós kereteken kívüli pénzügyi segítség után nézni.
- (2) Az Uniónak a Szerződés szerinti többoldalú felügyeleti kerete és az említett pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó lehetséges szakpolitikai feltételek közötti teljes összhangot rögzíteni kell az uniós jogban. A hivatalos pénznemként euróval rendelkező tagállamok gazdasági és pénzügyi integrációja miatt megerősített felügyeletre van szükség a pénzügyi stabilitásuk tekintetében nehézségekkel küzdő tagállamokból az euróövezet többi tagállamára átterjedő esetleges fertőzés megelőzése érdekében.
- (3) A gazdasági és költségvetési felügyeletnek arányosnak kell lennie a tapasztalt pénzügyi nehézségek súlyosságával, és megfelelőképpen figyelembe kell vennie a kapott pénzügyi támogatás jellegét, amely a támogathatósági feltételek alapján nyújtott egyszerű elővigyázatossági támogatástól egészen egy teljes körű, szigorú szakpolitikai feltételekhez kötött, makrogazdasági kiigazítási programig terjedhet.
- (4) A hivatalos pénznemként euróval rendelkező tagállamot súlyos pénzügyi zavarok jelentkezésekor – vagy ilyeneknek való kitettség esetén – megerősített felügyeletnek kell alávetni a normális helyzethez való gyors visszatérés biztosítása, és a többi euróövezeti tagállamnak az esetleges negatív tovagyrűző hatásoktól való megóvása

érdekében. A megerősített felügyeletnek részét kell képezze a gazdasági, költségvetési és pénzügyi helyzet szigorú monitoringjához szükséges információkhoz való szélesebb körű hozzáférés, továbbá a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság (EFC) vagy az általa e célra kijelölt albizottsága felé történő rendszeres jelentéstétel. Ugyanazon felügyeleti szabályokat kell alkalmazni az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF), az európai stabilitási mechanizmus (ESM), a Nemzetközi Valutaalap (IMF) vagy más nemzetközi pénzügyi intézmény elővigyázatossági támogatását igénylő tagállamokra.

- (5) A makrogazdasági kiigazítási programot végrehajtó tagállamok gazdasági és költségvetési helyzetének felügyeletét lényegesen meg kell erősíteni. A makrogazdasági kiigazítási programok átfogó jellegéből adódóan ezek időtartamára – a jelentéstételi kötelezettségek párhuzamosságának elkerülése érdekében – a gazdasági és költségvetési felügyelet egyéb folyamatait fel kell függeszteni.
- (6) Szabályokat kell alkotni az uniós intézmények, különösen az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti párbeszéd javítása, valamint a nagyobb átláthatóság és elszámoltathatóság érdekében.
- (7) Egy tagállamra vonatkozóan kiigazítási programjának be nem tartása esetén hozott határozat a közös stratégiai keret hatálya alá tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról, továbbá az 1083/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló XXX/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 21. cikkének (6) bekezdése alapján maga után vonná az uniós alapok kifizetéseinek vagy kötelezettségvállalásainak felfüggesztését is,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Tárgy és hatály

1. E rendelet a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett és/vagy egy vagy több másik állam, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF), az Európai Pénzügyi Stabilitási Mechanizmus (EFSM), az európai stabilitási mechanizmus (ESM), vagy a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és ahhoz hasonló más nemzetközi pénzügyi intézmények által nyújtott pénzügyi támogatásban részesülő, illetve adott esetben részesülő tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítésére irányuló rendelkezéseket állapít meg.
2. Ez a rendelet azon tagállamokra alkalmazandó, amelyek pénzneme az euró.

2. cikk
Megerősített felügyelet alatt álló tagállamok

1. A Bizottság határozhat a pénzügyi stabilitása tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő tagállam megerősített felügyelet alá vonásáról. Ezt megelőzően az érintett tagállam lehetőséget kap álláspontjának kifejtésére. A Bizottság hathavonta határozatot hoz arról, hogy meghosszabbítja-e a megerősített felügyeletet.
2. Az egy vagy több másik állam, az EFSF, az ESM, vagy az IMF és ahhoz hasonló más nemzetközi pénzügyi intézmény által elővigyázatossági alapon nyújtott pénzügyi támogatásban részesülő tagállam megerősített felügyelet alá vonásáról a Bizottság hoz határozatot. A Bizottság listát állít össze az elővigyázatossági pénzügyi támogatás érintett eszközeiről, és az EFSF, az ESM vagy bármely másik releváns nemzetközi pénzügyi intézmény támogatási politikájának esetleges változásait figyelembe véve naprakészen tartja azt.
3. A (2) bekezdés nem alkalmazandó azon tagállamok esetében, amelyeknél az elővigyázatossági alapon kapott pénzügyi támogatás olyan hitelkeret formáját ölti, amelyhez a hitelkeret lehívásáig nem kapcsolódik az adott tagállam által meghozott szakpolitikai intézkedésekre vonatkozó feltétel.

3. cikk
Megerősített felügyelet

1. A megerősített felügyelet alatt álló tagállam az Európai Központi Bank (EKB) közreműködésével eljáró Bizottsággal konzultálva és együttműködve hoz intézkedéseket a nehézségek okainak vagy lehetséges okainak kezelése érdekében.
2. A költségvetési helyzetnek a(z) XXX/XXXX/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2), (3) és (6) bekezdése szerinti fokozott monitoringját attól függetlenül alkalmazni kell a megerősített felügyelet alá vont tagállamra, hogy fennáll-e a túlzott hiány. Az e cikk (3) bekezdése szerinti jelentést negyedévente be kell nyújtani.
3. A Bizottság felszólítására a megerősített felügyelet alatt álló tagállam:
 - a) a Bizottság, az EKB és az Európai Bankhatóság (EBH) felé az előírt rendszerességgel nem összevont adatokat közöl a nemzeti hatóságai felügyelete alatt álló pénzügyi intézmények pénzügyi helyzetéről;
 - b) az Európai Bankhatóság felügyelete alatt szükség szerint stresszteszteket vagy érzékenységi vizsgálatokat végez a Bizottság és az EKB előírásai szerint a bankszektorban a különböző makrogazdasági és pénzügyi sokkokkal szembeni ellenállóképességének felmérése céljából, és megosztja a részletes eredményeket az említett intézményekkel;
 - c) az EBH által elvégzett szakmai felülvizsgálat keretében rendszeres vizsgálatok alanyát képezi a bankszektor feletti felügyeleti kapacitásának tekintetében;
 - d) rendelkezésre bocsátja a makrogazdasági egyensúlytalanságoknak a makrogazdasági egyensúlytalanságok megelőzéséről és kiigazításáról szóló

XXX/XXXX/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti monitoringjához szükséges információkat.

4. A Bizottság az EKB közreműködésével rendszeresen ellenőrző látogatásokat végez a felügyelet alatt álló tagállamban az (1)–(3) bekezdésben említett intézkedések végrehajtása terén elért előrehaladás ellenőrzése céljából. Tapasztalatairól a Bizottság negyedévente beszámol a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak (EFC) vagy az utóbbi által e célra kijelölt albizottságnak, és megvizsgálja többek között a további intézkedések szükségességét. Az említett ellenőrző látogatások felváltják az 1467/97/EK rendelet 10a. cikkének (2) bekezdése szerinti helyszíni ellenőrzéseket.
5. Amennyiben – a (4) bekezdésben előírt vizsgálat alapján – arra a következtetésre jutnak, hogy további intézkedésekre van szükség, és az érintett tagállam pénzügyi helyzete jelentős kedvezőtlen hatásokkal jár az euróövezet pénzügyi stabilitására nézve, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel pénzügyi támogatás igénybevételét és makrogazdasági kiigazítási program készítését ajánlhatja az érintett tagállam részére. A Tanács úgy határozhat, hogy az ajánlását nyilvánosságra hozza.
6. Amennyiben az (5) bekezdés szerinti ajánlást nyilvánosságra hozzák:
 - a) az Európai Parlament illetékes bizottsága eszmecserére hívhatja meg az érintett tagállam képviselőit;
 - b) az érintett tagállam parlamentje eszmecserére hívhatja meg a Bizottság képviselőit;

4. cikk

A pénzügyi támogatás iránti, tervezett kérelmekkel kapcsolatos tájékoztatás

Az egy vagy több másik állam, az EFSF, az ESM, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) vagy az uniós kereteken kívüli másik intézmény által nyújtott pénzügyi támogatást igénybe venni szándékozó tagállam a szándékáról haladéktalanul tájékoztatja a Tanácsot, a Bizottságot és az EKB-t. Az EFC vagy az általa e célra kijelölt albizottság a Bizottság értékelésének megismerését követően megvitatta a tervezett kérelmet.

5. cikk

Az államadósság fenntarthatóságának vizsgálata

Amennyiben az EFSF-ből vagy az ESM-ből nyújtott pénzügyi támogatást kívánják igénybe venni, a Bizottság – az EKB, és amikor csak lehetséges, az IMF közreműködésével – elemzést készít az érintett tagállam államadósságának fenntarthatóságáról, amelyben kitér a tagállamnak a kilátásba helyezett pénzügyi támogatás visszafizetésére vonatkozó képességére is, és eljuttatja az elemzést az EFC-hez vagy az utóbbi által e célra kijelölt albizottsághoz.

6. cikk
Makrogazdasági kiigazítási program

1. Az egy vagy több másik állam, az IMF, az EFSF vagy az ESM által nyújtott pénzügyi támogatásban részesülő tagállam – az EKB közreműködésével eljáró – Bizottsággal egyetértésben elkészíti a stabil és fenntartható gazdasági és pénzügyi helyzet visszaállítására és a tagállamnak teljeskörűen a pénzügyi piacokról való finanszírozhatóságának helyreállítására irányuló kiigazítási program tervezetét. A kiigazítási program tervezete a Szerződés 121., 126. és/vagy 148. cikke alapján az érintett tagállamnak címzett, hatályos ajánlásokat – és a tagállam által az ajánlásnak való megfelelés érdekében tett intézkedéseket – kellő mértékben figyelembe veszi, és egyúttal az előírt szakpolitikai intézkedések szélesítésének, erősítésének és mélyítésének célkitűzésével dolgozzák ki.
2. A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel eljárva határoz a kiigazítási programról.
3. A Bizottság az EKB közreműködésével nyomon követi a kiigazítási program végrehajtása terén elért előrehaladást, és erről három havonta tájékoztatja az EFC-t vagy az utóbbi által e célra kijelölt albizottságot. Az érintett tagállam teljeskörűen együttműködik a Bizottsággal. Az érintett tagállam minden olyan információt közöl a Bizottsággal, amelyet ez utóbbi a program monitoringjához szükségesnek talál. A 3. cikk (3) bekezdése alkalmazandó.
4. A Bizottság – az EKB közreműködésével – az érintett tagállammal közösen megvizsgálja a kiigazítási program esetleg szükséges módosításait. A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel eljárva határoz a kiigazítási program esetleges módosításairól.
5. Amennyiben a (3) bekezdésben említett monitoring a makrogazdasági kiigazítási programtól való jelentős eltéréseket jelez, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel eljárva határozhat arról, hogy az érintett tagállam nem tesz eleget a kiigazítási programban rögzített szakpolitikai követelményeknek.
6. Amennyiben egy kiigazítási programot végrehajtó tagállam úgy ítéli meg, hogy nem rendelkezik megfelelő igazgatási kapacitásokkal vagy súlyos problémákat tapasztal a kiigazítási programjának végrehajtásával kapcsolatban, a Bizottságtól technikai segítséget kérhet.
7. Az Európai Parlament illetékes bizottsága a kiigazítási program végrehajtásának előrehaladásáról folytatott eszmecserére hívhatja meg az érintett tagállam képviselőit.
8. Az érintett tagállam parlamentje a kiigazítási program végrehajtásának előrehaladásáról folytatott eszmecserére hívhatja meg a Bizottság képviselőit.

7. cikk

A túlzott hiány esetén követendő eljárással való összhang

1. Az e rendelet 6. cikkében meghatározott kiigazítási programot és annak módosításait az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott stabilitási program benyújtását felváltó rendelkezésnek kell tekinteni.
2. Amennyiben az érintett tagállamra vonatkozóan a túlzott hiány megszüntetése érdekében hozott, a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti ajánlás vagy a 126. cikk (9) bekezdése szerinti felszólítás van hatályban:
 - a) Az e rendelet 6. cikkében meghatározott kiigazítási programot az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (4a) bekezdésében és az 5. cikkének (1a) bekezdésében meghatározott jelentéseket értelemszerűen felváltó rendelkezésnek kell tekinteni.
 - b) Az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kiigazítási programban szereplő költségvetési célokat az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (4) bekezdése és az 5. cikkének (1) bekezdése szerinti éves költségvetési célokat az említett ajánlásban és felszólításban értelemszerűen felváltó rendelkezésnek kell tekinteni. Amennyiben az érintett tagállamra vonatkozóan a Szerződés 126. cikkének (9) bekezdése szerinti felszólítás van hatályban, az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerinti kiigazítási programot az 1467/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdése szerinti felszólításban megállapított célok eléréséhez vezető intézkedéseket is felváltó rendelkezésnek kell tekintetni.
 - c) Az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott monitoringot az 1467/97/EK tanácsi rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében és 10a. cikkében meghatározott ellenőrzést, és az 1467/97/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében és a 6. cikkének (2) bekezdésében előírt határozatok alapjául szolgáló monitoringot felváltó rendelkezésnek kell tekinteni.

8. cikk

A túlzott egyensúlytalanság esetén követendő eljárással való összhang

A Tanács által e rendelet 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban jóváhagyott makrogazdasági kiigazítási programot végrehajtó tagállamok esetében a makrogazdasági egyensúlytalanságok megelőzéséről és kiigazításáról szóló XXX/XXXX/EU rendelet végrehajtását fel kell függeszteni. A felfüggesztés a makrogazdasági kiigazítási program időtartama alatt alkalmazandó.

9. cikk

A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterével való összhang

Az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott monitoringot a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1466/97/EK rendelet 2a. cikkében a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterére vonatkozóan meghatározott monitoringot és értékelést felváltó rendelkezésnek kell tekintetni.

10. cikk

Az előzetes költségvetési tervek monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya megszüntetésének biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló XXX/XXXX/EU rendelettel való összhang

A Tanács által e rendelet 6. cikke (2) bekezdésével összhangban jóváhagyott makrogazdasági kiigazítási programot végrehajtó tagállamok esetében az előzetes költségvetési tervek monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya megszüntetésének biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló XXX/XXXX/EU rendelet végrehajtását fel kell függeszteni. A felfüggesztés a makrogazdasági kiigazítási program időtartama alatt alkalmazandó.

11. cikk

A programot követő utólagos felügyelet

1. Az egy vagy több másik tagállam, az EFSM, az EFSF vagy az ESM által nyújtott támogatás legalább 75%-ának visszafizetéséig a tagállam a programot követő utólagos felügyelet alatt van. A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel meghosszabbíthatja a programot követő utólagos felügyelet időtartamát.
2. A 3. cikk (3) bekezdése alkalmazandó. A Bizottság felszólítására a tagállamnak rendelkezésre kell bocsátania az előzetes költségvetési tervek monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya megszüntetésének biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló XXX/XXXX/EU rendelet 7. cikkének (3) bekezdésében említett információkat.
3. A Bizottság az EKB közreműködésével rendszeresen ellenőrző látogatásokat végez a programot követő utólagos felügyelet alatt lévő tagállamban annak gazdasági, költségvetési és pénzügyi helyzetének értékelése céljából. Tapasztalatairól a Bizottság szemeszterenként beszámol az EFC-nek vagy az utóbbi által e célra kijelölt albizottságnak, és megvizsgálja többek között az esetleges kiigazító intézkedések szükségességét.
4. A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel kiigazító intézkedések meghozatalát ajánlhatja a programot követő utólagos felügyelet alatt álló tagállam részére.

12. cikk

A Tanácson belüli szavazás

A 2. cikk (1) bekezdésében, a 3. cikkben, a 6. cikk (2) és (4) bekezdésében és a 11. cikk (4) bekezdésében említett intézkedések esetében a Tanács csak azon tagállamokat képviselő tagjai szavaznak, amelyek pénzneme az euró, és a Tanács az érintett tagállamot képviselő tanácsi tag szavazatának figyelembevétele nélkül jár el.

A Tanács tagjainak az első bekezdésben említett minősített többsége a Szerződés 238. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint számítandó.

13. cikk

Az 5. és 6. cikk alkalmazásából kizárt támogatások és kölcsönök típusai

Az 5. és 6. cikk rendelkezései nem alkalmazandók az elővigyázatossági alapon nyújtott pénzügyi támogatásokra és a pénzügyi intézmények feltőkésítéséhez nyújtott kölcsönökre.

14. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*